

Knowledge Capture

ขบวนการปักชำกล้าตาเขียวยางพารา

สรุปโดย นายเชียวชาญ พิบูลย์ หน่วยงาน องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ภาคเหนือล่าง

๑. บริบท หรือความเป็นมา

การปักชำกล้าตาเขียวยางพารา เป็นขบวนการหนึ่งของการเพาะชำกล้าไม้ยางพาราเพื่อให้ได้กล้ายางพาราที่สมบูรณ์เพื่อใช้ในการปลูกสร้างสวนยางพารา

๒. วิธีการ/ขั้นตอน หรือขบวนการที่ได้เรียนรู้

๑) เลือกพื้นที่ในการสร้างโรงเรือนเพาะชำ ควรเลือกสร้างในท้องที่มีสภาพอากาศฝนไม่ตกชุก พื้นที่ที่มีแหล่งน้ำเพียงพอสำหรับรดน้ำกล้ายางพารามีระบบสายยางรดน้ำ พื้นที่ราบไม่เป็นแอ่งน้ำขัง ระบายน้ำได้ดี เป็นพื้นที่โล่งแจ้ง ทั้งนี้เพื่อลดปัญหาเรื่องเชื้อราไฟทอปเทอร่า ที่มาพร้อมฝน การขาดแคลนนํ้ารดต้นกล้า การจัดเรียงต้นกล้าไม่ให้ล้ม

๒) สร้างโรงเรือนเพาะชำ มุงสแลนสูงประมาณ ๒.๕ เมตร ใช้สแลนพรางแสง ๖๐ %

๓) ทำคอกไม้กันถุงเพาะชำล้ม ความกว้างคอกเท่าที่สามารถจัดเรียงถุงเพาะชำกล้ายางพาราได้ ๔ ถุง (ไม่ควรจัดเรียงถุงเพาะชำมากเกินไป จะมีปัญหาการปักชำยาก ปัญหาติดเชื้อราเมื่อกล้าแตกใบและมีความหนาแน่นของใบมาก ปัญหาการคัดเกรดต้นกล้ายาก) เว้นระยะห่างระหว่างคอก ประมาณ ๕๐ - ๖๐ เซนติเมตรเพื่อใช้เป็นทางเดินรดน้ำ, นั่งปักชำกล้า, ถอนหญ้าในถุงเพาะ และทำกิจกรรมต่างๆ

๔) กรอกดินใส่ถุงเพาะชำและจัดเรียงลงคอก คัดเลือกดินที่เป็นดินร่วนปนเหนียว - ดินเหนียวทำการร่อนดินด้วยตะแกรงขนาด ๑x๑ เซนติเมตร เพื่อให้ขนาดของดินมีขนาดเล็กกรอกง่าย เอาเศษหินออกเพื่อให้ปักชำง่ายไม่ติดหินปักได้ตรงไม่แทงทะลุข้างถุง เอาเศษรากหญ้าหรือสิ่งปนเปื้อนออกเพื่อป้องกันการติดเชื้อรา

๕) ตัดแต่งเหง้ายางพารา (กล้าตาเขียว) โดยตัดรากแก้วให้เหลือความยาวของราก ระยะห่างจากคอรากประมาณ ๑๕ เซนติเมตร ตัดรากฝอยออกให้หมด ตัดลำต้นที่เหนือแผลตาเขียวไม่เกิน ๑ เซนติเมตร (เพื่อบังคับให้การแตกตาแตกที่ตาเขียว หากตัดสูงเหนือแผลตาการแตกตาจะไปแตกที่ยอด)

๖) ดำเนินการปักชำกล้าตาเขียว โดยการปักชำจะต้องรดน้ำให้ดินที่ในถุงเพาะชำชุ่มจนดินนุ่ม และแช่ท่อนเหง้ายางพาราที่ตัดแต่งเสร็จแล้วในน้ำยาเร่งราก (รูกปี) สัดส่วนตามฉลากการใช้ ขั้นตอนการปักชำจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็วหลังจากได้รับกล้าตาเขียว หรือใช้เวลาไม่เกิน ๔ วัน นับจากวันที่ถอนกล้าตาเขียว ระยะห่างที่ยังปักชำไม่เสร็จต้องมีการคลุมกล้าด้วยกระสอบป่านและพรมน้ำให้ชุ่มอยู่ตลอดเวลา เพื่อรักษาความสดของกล้า

๗) เมื่อตายางพารามีการแตกตา เป็นยอดอ่อนๆ ไปยังไม่กางออกให้ดำเนินการเปิดสแลนรับแสง (เพื่อลดปัญหาด้านกล้าไม่แข็งแรง และปัญหาการระบาดของเชื้อราในระยะใบเพสลาด)

๘) หากพบว่ามีกระบาดของเชื้อราไฟทอปเทอร่า ให้รีบคัดกล้านั้นแยกไปแปลงเพาะชำอื่น ทำการตัดยอดต้นกล้าได้รอยแผลสีดำทั้ง และดูแลรดน้ำ พ่นยาฆ่าเชื้อรา (เมทาแลกซิล) หากกล้าฟื้นตัวก็สามารถนำไปปลูกได้

/๙) ทำการ...

๙) ทำการคัดเกรดกล้ายางพาราตามความสูงของกล้าเพื่อลดการเบียดบังแสง คัดกล้าที่ไม่สมบูรณ์เช่น ยอดที่แตกออกมามีขนาดเล็ก สั้น ออกไปเลี้ยงไว้แปลงเพาะอื่นหากกล้ามีการแตกยอดครั้งที่สองหรือสามมีขนาดใหญ่ก็สามารถนำไปปลูกได้หากไม่แตกหรือแตกเป็นยอดสั้นๆ ให้นำไปทิ้ง

๑๐) เมื่อกล้ายางพารามีใบที่แก่ (สีเขียวเข้ม) จนถึงเริ่มพุ่มตายยอดใหม่แต่ใบยังไม่บานออกสามารถส่งมอบให้ผู้ปลูกนำไปปลูกได้ แต่หากยอดใหม่มีใบบานออกอยู่ในระยะเพสลาดควรเลี้ยงดูในแปลงเพาะต่อไปจนใบที่แตกออกแก่ (สีเขียวเข้ม) จึงจะทำการส่งมอบให้ผู้ปลูก

๓. เทคนิคหรือกลยุทธ์ที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ดี

๑) การตัดเหง้าตาเขียวชิดผลตาเขียว สามารถลดปัญหาการแตกตาหรือพลียอดจากต้นต่อเดิมได้มาก

๒) การลดจำนวนถุงต่อแถวในคอกวางถุงเพาะชำสามารถลดการระบาดของเชื้อราได้มากและลดการเบียดบังแสงทำให้กล้าเจริญเติบโตดี

๓) การเปิดสแลนรับแสงขณะแตกยอดดีกว่าเปิดรับแสงหลังจากใบกล้าบานออกเป็นระยะเพสลาด กล้าที่ได้จะมีความแข็งแรง ไม่มีปัญหาการแบ่ง

๔) หากต้องการให้กล้ามีความสมบูรณ์สวยงาม ควรใส่ปุ๋ยยูเรียถุงละประมาณ ๕ เม็ด ในช่วงระยะใบเพสลาด

๔. ประเด็นความรู้ที่สำคัญ

๑) ช่วงเวลาการปักชำที่ดีควรเป็นช่วงที่มีอุณหภูมิปกติไม่หนาว เช่นภาคกลางควรปักชำช่วงเดือนกุมภาพันธ์ - เมษายน แต่ภาคเหนือควรเป็นช่วงเดือนเมษายน-พฤษภาคม เนื่องจากรากยางพาราจะเจริญได้ดีในขณะที่มีความร้อนขึ้น หากอากาศเย็นจะไม่มีรากและไม่แตกตาแต่ไม่ตาย

๒) ดินที่เหมาะสมสำหรับใช้เพาะกล้ายางพาราควรเป็นดินค่อนข้างเหนียวถึงเหนียวเนื่องจากเวลาขนส่งเข้าแปลงปลูกและตอนปลูกหากดินในถุงกล้าแตกหักแล้วทำการปลูกกล้าจะตาย

๓) กล้าตาเขียวที่ใช้ต้องเป็นกล้าที่มีการรับรองว่าติดตาสายพันธุ์ที่ต้องการจากแหล่งแปลงพันธุ์ที่ดี ได้เหง้าที่เหมาะสมไม่ใหญ่เกินไปหรือเล็กเกินไป (ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางบริเวณคอราก ๑.๕ - ๒.๕ เซนติเมตร)

๕. บทสรุป

การปักชำกล้าตาเขียวยางพาราที่ดี มีเปอร์เซ็นต์การรอดตายสูง กล้าสมบูรณ์ ต้องประกอบไปด้วย การเตรียมดินกรอกถุงที่ดี เหง้ายางพาราตาเขียวมีขนาดเหมาะสมสมบูรณ์มีแผ่นตาดิดเหง้าที่สมบูรณ์ ปักชำในช่วงเวลาอุณหภูมิที่พอเหมาะ ใช้เวลาในการปักชำน้อยหลังจากที่มีการถอนเหง้า ตัดแต่งเหง้าดี